

**TẬP TRUNG CHỈ ĐẠO PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO, KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
THỰC SỰ NGANG TẦM QUỐC SÁCH HÀNG ĐẦU**

Đông chí Nông Đức Mạnh

Tổng Bí thư BCHTW Đảng

Thưa các đồng chí,

1. Đồng chí Tổng Bí thư IX của Đảng biểu thị quyết tâm của toàn Đảng: "Phát huy sức mạnh toàn dân tộc, tiếp tục đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa". Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội chủ yếu là phát triển công nghiệp, dịch vụ, nông nghiệp và công nghiệp công nghệ cao, hiện đại hóa, phát huy nội lực, xây dựng nền kinh tế độc lập tự chủ và chủ nghĩa xã hội theo hướng xã hội chủ nghĩa, phấn đấu đến năm 2010 đưa nước ta ra khỏi tình trạng kém phát triển để đến năm 2020 nước ta cơ bản trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

Trong các quốc gia đang phát triển đang tiến bộ nhanh, hiện đại, bền vững, đúng đắn như những quốc gia thì quốc gia của chúng ta là yếu kém nhất. Mục tiêu xây dựng quốc gia của chúng ta là con người, phải đẩy mạnh nền giáo dục đào tạo, khoa học công nghệ và xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Cùng với việc coi văn hóa là mục tiêu và động lực của phát triển. Điều kiện tiên quyết của Đảng muốn tiến bộ là không được phát triển giáo dục và đào tạo, phát triển khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu, là nền tảng và động lực đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Đảng có quốc gia đang sống trong thời kỳ, vượt qua thách thức, đẩy lùi nguy cơ, đưa đất nước tiến lên trong thời kỳ mới, Điều kiện tiên quyết của Đảng đã nhận mạnh mẽ mục tiêu giáo dục và đào tạo: Bồi dưỡng thế hệ trẻ tinh thần yêu nước, yêu quê hương, gia đình và tôn dân tộc, lý tưởng xã hội chủ nghĩa, lòng nhân ái, ý thức chấp hành pháp luật, tinh thần hiện đại, chí tiến thủ lùi nhường, không cam chịu nghèo hèn. Đào tạo lớp người lao động có kiến thức bản, làm chủ kỹ năng nghề nghiệp, quan tâm hiện đại thi thố, nhậy cảm với cái mới, có ý thức vươn lên về khoa học và công nghệ. Xây dựng đội ngũ công nhân lành nghề, các chuyên gia và các nhà khoa học, nhà văn hóa tài năng, nhà kinh doanh, nhà quản lý giỏi.

Đảng đặt mục tiêu đó, tập trung vào quan tâm giáo dục toàn diện: chính trị, tư tưởng, kiến thức, đạo đức, lối sống trong nhà trường. Kiên quyết khắc phục nhanh chóng và có hiện đại những yếu kém về giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức trong các nhà trường; xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, kỷ cương, kiên quyết ngăn chặn các hiện tượng tiêu cực trong giáo dục và các tệ nạn xã hội thâm nhập học đường. Bỏ đi mục tiêu của học lý về đào tạo phát triển nguồn nhân lực, tránh tình trạng mất số lượng, mất số ngành "thừa thiếu", "thiếu thừa" như mất số đội ngũ chỉ đã đi học.

Khoa học và công nghệ phải vươn lên nhanh chóng. Phát huy dân chủ, gần gũi những người có tài năng và nghiên cứu lý luận, góp phần giải đáp những vấn đề lý luận đặt ra trong thực tiễn cuộc sống thời kỳ mới. Tập trung nâng cao trình độ công nghệ của toàn bộ nền kinh tế quốc dân để tăng năng suất lao động, hiện đại kinh doanh và sức cạnh tranh của hàng hóa, của doanh nghiệp và của nền kinh tế trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

Trong những năm qua, nhà nước quan tâm lãnh đạo, quản lý của các cấp cũng như sự góp phần của các đội ngũ trí thức trong các lĩnh vực giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ, nên lĩnh vực này đã đạt những kết quả và tiến bộ, có một số tiến bộ rõ rệt. Điều đó cần được khẳng định. Tuy nhiên, trên tinh thần khiêm tốn việc chấp hành thi thố hiện nay với tầm "quốc sách hàng đầu" chủ yếu không phải là chính sách bình thường thì rõ ràng các lĩnh vực này còn nhiều yếu kém, bất cập và đã bộc lộ ra những tiêu cực. Do đó, trong thời gian tới chúng ta cần lưu ý hơn trên cơ bản nhất: đầu tư tài chính, đầu tư cán bộ, chính sách ưu tiên và chế độ đãi ngộ cho giáo dục,

quản lý. Cùng với mô hình quy mô, phải đổi mới tập trung sức nâng cao chất lượng, hiệu quả; Chăm lo nâng cao chất lượng đội ngũ thầy, cô giáo và công tác quản lý giáo dục. Không thể bỏ lòng với sự lãng phí học sinh, sinh viên, bỏ ngỏ, đói tài, mà phải lấy yêu cầu người nhân lực trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và lấy việc nâng cao đội ngũ công dân, trình độ dân trí, tăng năng suất lao động, chất lượng, sức cạnh tranh của hàng hóa, thúc đẩy phát triển kinh tế và củng cố an ninh - quốc phòng làm thước đo hiệu quả của giáo dục - đào tạo và khoa học - công nghệ.

2. Tập thể và cán bộ luôn luôn là vấn đề quan trọng hàng đầu trong việc góp phần xác định đúng đắn đường lối, chính sách và thực hiện có hiệu quả đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Đó là nhiệm vụ mà có ý nghĩa quyết định thành công của cách mạng.

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta đã có những thành tựu lớn và nhiều kinh nghiệm trong lĩnh vực này. Công cuộc đổi mới đất nước những thành tựu rất quan trọng trong bối cảnh trong nước và thế giới rất phức tạp, trong đó có phần đóng góp quan trọng của công tác tập thể, cán bộ. Tuy nhiên, đây cũng là lĩnh vực còn nhiều yếu kém, bất cập như Đội ngũ cán bộ IX và các đội ngũ cán bộ này đã nhận định.

Lĩnh vực này rất phức tạp, cần thực hiện tốt nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo công tác tập thể và cán bộ. Chúng ta ngày càng nhận thức sâu sắc rằng, khi đã nắm chính quyền, trong công tác tập thể, bên cạnh thực hiện xuyên suốt xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phải chăm lo xây dựng, củng cố và phát huy sức mạnh của toàn bộ hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng, bao gồm tập thể Đảng, bộ máy Nhà nước, Mặt trận và các đoàn thể nhân dân nhằm phát huy đầy đủ quyền làm chủ của nhân dân, thực hiện lợi ích căn bản của Bác Hồ: "Bao nhiêu lợi ích đều vì dân, bao nhiêu quyền đều của dân". Cần tăng cường thực hiện mà phân định rõ hơn chức năng, nhiệm vụ của tập thể trong hệ thống chính trị và từng cá nhân và người đứng đầu trong bộ máy; đổi mới là mối quan hệ giữa các tập thể đó để với bộ lãnh đạo của Đảng, sự thống nhất của hệ thống chính trị, với phát huy sức mạnh của tập thể tập thể. Về qua, Hội nghị Trung ương lần thứ năm đã có Nghị quyết về hệ thống chính trị của xã, là cấp cơ sở quan trọng. Trên tinh thần đó, với kết luận của Hội nghị Trung ương lần này, cần tiếp tục cải tiến hóa chức năng, nhiệm vụ và các mối quan hệ giữa các tập thể của tập thể có thể nâng cao chất lượng, hiệu quả của toàn bộ hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng tại Trung ương và xã, phường, thị trấn.

Sau khi có đường lối đúng, phạm vi và năng lực cán bộ là vấn đề có ý nghĩa quyết định, không những quyết định việc thực hiện thành công mà quyết định mức độ quan hệ giữa bộ phận của Đảng với nhân dân. Bác Hồ nói: "Cán bộ là cái gốc của mọi công việc". Chỉ ra phạm vi nhiệm vụ rèn luyện cán bộ, Bác Hồ khẳng định "độc là gốc", đồng thời Người yêu cầu phải "vòng

về chính trị, giới về chuyên môn" để xây dựng một đội ngũ "vừa hồng vừa chuyên" như Di chúc của Nguyễn.

Nghị quyết Trung ương 3 (Khóa VIII) về chi phí lương cán bộ đã đưa ra tiêu chuẩn chung và tiêu chuẩn cho từng loại cán bộ. Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ IX đã đưa ra nhiệm vụ về việc đưa cán bộ, yêu cầu phải xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức "vừa hồng vừa chuyên", giới về mặt đạo đức, trong sạch về lối sống, có trí tuệ, kiến thức và năng lực hoạt động thực tiễn" theo tinh thần của cán bộ của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chúng ta cần luôn luôn nâng cao tinh thần của Bác Hồ và các tiêu chuẩn cần thiết trong việc đánh giá, bổ nhiệm, luân chuyển và quản lý cán bộ; đặc biệt trong lúc này cần hết sức lưu ý về việc kiên định mục tiêu lý tưởng; đạo đức, lối sống; trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; quan hệ với nhân dân, sát cơ sở và năng lực thực hiện các nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Khi Trung ương chuẩn bị và tiến hành hội nghị để bàn và quyết định các vấn đề về tổ chức và cán bộ thì các cơ quan báo chí luật pháp đang tiến hành đi sâu tra, xét xem mặt số về án lệ. Tại hội nghị này, trên tinh thần dân chủ và thẳng thắn, các cơ quan chức năng cũng như từng đảng viên chí nguyện viên Trung ương Đảng đều làm đầy đủ trách nhiệm của mình để phân tích, xem xét kỹ lưỡng mặt số đảng chí nguyện viên Trung ương Đảng, báo chí tính nghiêm minh của kỷ luật Đảng. Qua việc xem xét kỹ lưỡng về phạm vi mặt số cán bộ, đảng viên, chúng ta có thêm những cơ sở để xem xét và bổ sung các quy định, chính sách, quy trình trong việc đánh giá, bổ nhiệm, luân chuyển, quản lý cán bộ, mặt như để bắt buộc những người tài cũng như không để những người không đạt tiêu chuẩn vào bộ máy của Đảng, Nhà nước và các đoàn thể. Đảng thời, đó cũng là bài học lớn để với mọi chúng ta trong việc rèn luyện và chuẩn bị cho các nghị quyết của Đảng về công tác cán bộ.

Qua thực tiễn rút phong phú đã diễn ra, chúng ta thấy cần nhận mặt trách nhiệm của từng tổ chức và cá nhân người lãnh đạo. Là người đứng đầu giao phó trách nhiệm lãnh đạo, mặt đưa ra phương hướng, mặt tổ chức, mặt về thì phải chịu trách nhiệm về hiệu quả công tác yếu kém, mặt tham nhũng, lãng phí, quan liêu xa rời lãnh đạo, đưa ra phương hướng, tổ chức và mặt về đó. Chức vụ càng cao thì trách nhiệm càng nặng. Không làm tròn trách nhiệm thì không thể giữ chức vụ đó. Đó cũng là tinh thần kỷ luật của Hội nghị Trung ương 4 (Khóa IX) và cũng là mong muốn, đòi hỏi của nhân dân và của toàn Đảng ta; cũng là thái độ của Ban Chấp hành Trung ương khi xem xét, quyết định các hình thức kỷ luật để với hai đảng chí nguyện viên Trung ương Đảng trong hội nghị lần này.

Cũng qua bài học thực tiễn, chúng ta ngày càng nhận thấy cái "giá" phải trả là rất đau xót cho cách sống buông thả, đua đòi của mặt số cán bộ thoái hóa, biến chất, không giữ gìn phẩm chất chính trị, lối cách, đạo đức trong cuộc đấu tranh chống lại chế độ nghĩa cá nhân về kỷ, mặt từng người của

hội, thực dân. Có đảng chí đã có những công hiến, chịu đựng gian khổ, hy sinh, góp phần vào đảng chí, đảng bào trong các cuộc kháng chiến; những nay đã bước sang ngã rẽ của sự tiến công của đảng tiến bộ chính và các cánh khác trong cuộc sống, trở nên quan liêu, hách dịch, sống xa hoa, xa rời quần chúng, xa nhân dân, tham ô, hối lộ, thối nát đảng loã, tay sai, bao che cho bọn tay sai, vi phạm kỷ luật Đảng và pháp luật Nhà nước, gây bất bình trong nhân dân, làm tổn hại uy tín và danh dự của Đảng và Nhà nước.

Cán bộ, công chức trước hết phải là một công dân tốt, không những thế họ phải "nêu gương" như Bác Hồ thường nói. Nghị quyết Trung ương 5 (Khóa VIII) đã khẳng định: "Gương mẫu là một nội dung, một phương thức trọng yếu trong công việc lãnh đạo của Đảng". Cán bộ, nhất là những đảng viên, có gương mẫu và tốt đẹp chính trị, đạo đức, lối sống của cá nhân và gia đình mới có thể được nhân dân tin cậy, được cán bộ, chiến sĩ của Đảng và quần chúng và dân chúng tin tưởng, do đó mới có thể lãnh đạo và quản lý, chỉ huy tốt. Đảng đã có Điều lệ Đảng và những quy định của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư. Nhà nước đã có Pháp lệnh công chức. Cán bộ, công chức dù ở cấp nào, là đảng viên, là công dân, phải gương mẫu chấp hành kỷ luật Đảng, pháp luật Nhà nước. Có công được khen thưởng, có tội bị xử phạt, bắt buộc đó là ai. Không một cá nhân, một tổ chức nào được miễn dưng quy định của pháp luật, bao che cho những sai phạm, phạm tội. Các tổ chức Đảng, các cơ quan Nhà nước, các đoàn thể có trách nhiệm thực hiện dân chủ, nghiêm túc phê bình và phê bình, có cơ chế quản lý hoạt động của cán bộ, công chức; được biết có cơ chế để nhân dân góp ý phê bình, giám sát cán bộ, công chức theo tinh thần Nghị quyết Đại hội lần thứ IX của Đảng. Có giám sát tốt mới có thể đánh giá đúng, làm cho đúng và được biết là kịp thời ngăn ngừa những sai phạm ngay từ khi mới có những dấu hiệu vi phạm; đó cũng là phương thức quan trọng để bảo vệ cán bộ, bảo vệ Đảng và Nhà nước ta có đội ngũ cán bộ, công chức phẩm chất và năng lực hoàn thành nhiệm vụ, được nhân dân yêu.

Thưa các đồng chí,

Báo cáo giới thiệu trình tiếp thu của Bộ Chính trị, các kết luận, nghị quyết đã được Trung ương thông qua là nội dung chính của Hội nghị Trung ương lần này. Tôi đề nghị các đồng chí Trung ương, lãnh đạo các cấp, các ngành, Mặt trận và các đoàn thể thực hiện có hiệu quả các nội dung mà Hội nghị Trung ương đã thông qua, tập trung chuyển biến tích cực, vững chắc, để các quyết định của Đảng thực sự đi vào cuộc sống, công tác niềm tin của nhân dân đối với Đảng.

Với tinh thần đó, tôi xin tuyên bố trước Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương. Chúc các đồng chí mạnh khỏe và hạnh phúc.